

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminică.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.
Pentru România și străinătate:
Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.
Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și administrația:

Strada Stefaniei Nr. 13.
Un număr costă 20 bani.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.

Pren umeratiunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei Nr. 13.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se inapoiază.

Un proiect pentru desrobirea țaranului.

(Urmare și fine).

Cernăuț, 14 Decembrie 1907.

Cine cunoaște firea țaranului nostru, va trebui să admită, că chiar dacă și toată averea sa mobilă și imobilă, va fi scutită de urmărire prin execuțiune, el totuși va căuta chip și fel pentru a-și asigura un credit personal. La aceasta va fi el îndemnat atât prin trebuințele sale de toate zilele, cât și prin patima de care este astăzi cuprins într'un mod atât de intensiv, patima pentru alcool. Și astăzi aceasta patimă îl determină să-și prifacă toate produsele economiei sale, galițe, oue, pîne, poame etc. în bani gata, pentru a-și acoperi cheltuețele de toate zilele sau a-și procura alcool. Cu atât mai mult va fi el avizat la aceasta procedură, cînd fiindu-i averea întreagă exclusă de la urmărire, va ști prea bine, că cîrșmarul nu-i va da mai mult băutură pe datorie, ci numai pe bani gata sau pentru naturalii. Nevînd unde vinde marfa, el va da-o cum va pute sau va amaneta-o pentru un preț de batjocură.

Și pecum și astăzi se află oameni fără suflet, cari se folosesc de necesitățile țaranului, cămătă-rindu-l și cu acestea produse, cînd și averea sa mobilă va fi scutită

de urmărire, al acestui pericol îi va fi expus cu atât mai mult. Și pentru a-l putea scuti de necesitatea de a-și vinde sau amaneta recoalta de la toamnă încă de cu vară, vor trebui reorganizate institutele raif-eisiane existente într'acolo, ca acele să fie în stare a-i avanza credite amăsurate pe sama recoltei sale; sau vor trebui create sucursale dis-strictuale a băncii agrare, cari să îngrijască de acest ram, diud, ori avanzuri amăsurate, ori cumpărînd chiar o parte din recoalta țaranu-lui nevoș de un credit mic. În modul acesta vor contribui acestea instituțiuni la întărirea economică a țaranului, pe de altă parte vor contribui însă nu puțin și la micșurarea patimei pentru alcool.

Mai greu însă va fi a-l scuti pe țaran de un cămătărit al energiei sale productive. Neavînd el mai mult ce vinde, avînd lipsă de multe lucruri trebuincioase pen-tru o viață mai bună și înde-osebi, fiind stăpînit de patima pentru alcool, el nu se va sfii să-și ama-neteze brațele sale și eventual și ale casnicilor săi pentru a-și cîștiga ceva parale, încă de cu eamnă. Și cît de nesocotit purcede aici țara-nul romiu, fie dela noi, din Mol-

dova, Muntenia sau Ardeal, e atât de cunoscut, încît e cu totul su-perfluu a mai vorbi despre acest moment; asemenea și urmările tri-ste ale acestuia ni sînt la toți de-stul de cunoscute. *Aici ar putea aduce remediu numai votarea unei legi, care să privească suma primită de țaran de cu eamnă pentru lucra-rea unei bucăți de pămînt, sumă, care dupre cum o știm cu toții, nu stă în nici un raport cu munca ce are s' presteze, numai de un avans, dat de către cel ce are lipsă de bra-țe muncitoare pe sama sumei, ce se va constata ca corespunzătoare mun-ței prestate.*

Pentru lămurirea poporului în aceasta privință ar ave să contri-buească nu în ultima linie preoți-mea și învățătorimea.

Pe baza sistemului arătat mai sus ar avea să se împărțească și restul moșiei, ce a ramas nevîndută, adecă acele 30—40%. Ca maxima oea mai naltă ar avea aici să fie considerat principiul de a împărți acest pămînt, de nu grătit, cel puțin cu un preț cît se poate de minimal. Și ca aceasta să se poată ajunge, un eventual cîștig, ce a re-

zultat dela vînzarea celorlalte părți de moșie, se va lua astfel în saco-teala prețului pentru aceste loturi, încît ele în raport cu ceaștă sumă, dela care se vor fi scăzută numai spesele regiei, vor avea să fie cu atita mai estine.

De acest avantaj vor putea be-neficia în prima linie pâlmașii și nevoieșii așezați pe acea moșie sau pe moșiile învecinate. Va sta însă în competența directorului băncii agrare, care va purta în evidență precisă listele tuturor nevoeșilor din toate comunele membre, cari liste se vor controla și rectifica pe baza rapoartelor înăințate în fiecare an sau semestru, de a lua în coside-rațiune și nevoeși din alte comune și ai coloniza cu învoirea lor pe această moșie.

Acest mod de colonizare ar mai avea și acel avantaj, că în timp nu tocmai îndepărtat am putea să îndreptăm și limba stricată ce se vorbește prin unile comuni ro-mînești și am regenera întrucitva și rasa noastră, care în urma obi-ceiului conservator al poporului nostru, de a încheia căsătoriile nu-mai în comuna, în care este așezat, începe a degenera. Și acest mo-ment este pentru noi rominii bu-

FOIȚA.

După ani . . .

Străin î-mi pare locul dintre meri,
Și tot ce văd în jurul meu străin;
Abia mai știu că eri alaltăderi
I-mi licărea al dragostei senin.

Ce iarnă'n suflet! Și'n juru-mi cîtă floare
I-mi mîngăie mormîntul nădejzii visă-
[toare!

Ce lacrimi mari de roaude pe chidia
[de flori!

Ce-mi sînt durerii martori și plînsului
[surori!

Mai ai ceva, ce încă nu mi-ai spus?
Vr'un spin cu care m'ai fi fost cruțat?
Vr'un dor ascuns ce încă n'a apus?
Ursită rea! De ce mă ții legat?

Ajungă-ți chinul greu prin ani dea-
[rîndul . . .

E darul tău cu crijma la botez!
La cîte-mi spui nici nu mă fură gîndul,
Căci alta-mi spui și altu-i al meu crez.

O văd venind cu pîrul dispelit . . .
Boboc de crin umbrit de-a nopții haină
Acel fior în mersul ei sfîit,
Pe buze foc — și'n ochi aceeaș taină . . .

Aceleași flori sub pașu-i de gazelă
Se pleacă premăvind pe-a lor stăpînd
Acelaș cînt suspinele-mi îngînd,
Acelaș cînt de aceeaș filomelă!

Și ceriul altul, nu-i decum a fost
Recoritor cu blîndul său senin . . .
Avea-i tot în largul adăpost . . .
Și nu știu cum . . . e totul tot străin.

Sever Beuca Costineanu.

Cum era, pe vremuri, la noi
în Bucovina.

(1848).

Romîni erau breslași, bogați și ei, cu locuința în vatra țirgului, nu ca acuma în mahalale și suburbii. Portul lor era asemenea cu cel al Armenilor, aiară de ișlice. În mahalaua Cutului, de lingă Areni, ei lucrau pămîntul și erau iobagi ca și țaranii. De-o parte, cam pe lingă

biserica vechei mitropolii unde se păstrează moaștele Sf. Ioan cel nou dela Suceava, erau împrăștiate și vr'o douăzeci de fu-muri țigănești, în care trăiau fierarii și lăutarii țirgului. Nemții erau puțini și mai toți funcționari.

Paza țirgului era încredințată desetni-cilor (poliștilor) înarmați cu săbii și sulii, iar la țară țineau ordine în public vatananii (jandarmi călări). Pentru ținu-tul Sucevei se alegeau numai doi vata-mani: pe la anul 1847 erau rînduți fio-roșii Budean și Rot, care era Neamț; aceștia cutierau călări, zi și noapte, prin toată împrejurimea Sucevei, ca să pe-depesească cu bătaie pe clăcașii ce nu ieșeau la robotă și să bage hoții în fiere. Purtau la obînc două pistoale grele fere-cate în alămuri galbene, la șold aveau sabie și'n spate pușcă lungă cu cremene. Dimpreună cu mandatarii, cari erau no-tarii de la sate, băteau pe țarani la scară cu harapnice de piele, încît sfășiau bucăți de carne de pe trup și veneau cîinii să lingă singele de sub scară.

În Suceava oamenii trăiau în pace și

se'nvoiau bine între olaltă; dar în anul 1847 nu se făcuse pine în țara întreagă și de aceea era mare groază de foamete. În anul următor dădu o secetă cumplită, de săcară toate izvoarele și fîntinile, pină și cea dela Areni, dimpreună cu șipotul orașului, a cărui apă vine pe sub pămînt tocmai de pe dealul Tatărășilor. Mai re-măsese numai fîntina din ograda mănă-stirei Zamca, cu apă destulă și rece cum nu affi pe toate meleagurile acele. Pe cer se iviră semne: stele cu coadă și pinze de foc ce fluturau noaptea dinspre asfințit. Zodierii și vracii, care totdeauna au înfricoșat lumea cu porogăniile lor, ziceau că au să vie peste țară multe plăgi: lăcuste, foamete, boale și la urmă chiar răsboi. De astă dată li s'a împlinit prorocia.

Deodată cu vînturile cele calde, ce băteau din jos, veniră roiri mari de lă-custe. În ziua cînd s'au ivit, era o ar-șiță grozavă, de nu puteai merge destulț pe drum, căci te frigea colbul. Iată însă că fără de veste se întunecă soarele dea-binele, iar oamenii auziau prin văzduh

covineni, cari prin desnaționalizare am pierdut atât teren, de o însămnătate deosebită, diind garanța, că măcar pentru viitor ne vom putea feri de desnaționalizare.

Restituirea prețului pentru pământul primit va urma din partea fiecărui proprietar făcut părtaș cu o bucată de loc nu prin plățirea sumei cu care a fost locul evaluat, ci prin vârsarea unei cantități ecvivalente din un fel anumit de recoltă în hambarul comunal sau districtual, înființat de banca agrară pentru înlesnirea proprietarilor mici. Numai cînd în o comună vor fi prea puțini proprietari de loc, cari nu sînt în stare a sămăna pe locurile primite cantități mai mari de un fel de recoaltă, acestora li va fi ertat a solvi în locul cvantității de pine un ecvivalent bănesc. Remîne în competența directorului de a fixa pentru fiecare an în loc de cantitatea anumită din pine, un ecvivalent în numerar. Hambarul comunal, sau mai bine districtual va sta sub controla directă a directorului băncii agrare, de la care va depinde și activarea lor, amăsurat necesității existente pentru activarea unei astfel de instituțiuni.

Acestea ar fi în general conturile pentru un sistem, conform căruia ar trebui de purces la împărțirea unei moșii cumpărate de banca agrară cu scopul de a fi împărțită între țărani.

Se înțelege că aici n'au fost provăzute toate momentele, cari s'ar putea ivi, căci acestea depind de multe ori atât dela individualitatea locurilor, precum și a locuitorilor.

Condițiunile, cari vor fi necesare de pus celor ce primesc o bucată de loc în regiuni muntoase sau în regiuni cimpene, sînt cu totul diferite și vor trebui fixate în fiecare caz concret. Remîne ca în directoriul băncii agrare să fie chemați astfel de bărbați, cari nu numai în ale speculei au cunoștinți vaste, ci și în ale economiei să fie și la alegerea lor vor trebui să vorbească numai momentele, cari pe un bărbat îl cvalifică pe deplin pentru un post atât de responsabil.

piiri ca de trestie uscată cînd o calci cu piciorul; pe sus treceau nouri grei de lăcuste înspre văile Siretului, Prutului și ale Nistrului, unde au ros alătura cu pământul cele din urmă rămășițe de holde. Pe țarinile Sucevei nu s'au lăsat, căci zburau prea sus, numai cele obosite de îndelungata cale peste țări și ape, căzură la pământ. Oamenii le luau în mînă, privindu-le cu mirare, căci pe aripele lor aveau niște semne ciudate. Toți ziceau că-s slove; unii, mai fricoși și bisericosi credeau că sînt slove trimise din cer ca să se pocăiască oamenii; alții iară, care auziau și toaca n cer, socoteau că-i o scrisoare dela vr'un neam de oameni, căci ziceau ei: pe podul pământului sînt multe feluri de nații și limbi, și anume, în toată lumea sînt șaptezeci și șapte și jumătate de nații: șaptezeci și șapte sînt nații întregi ca și noi, iar jumătate de nație sînt Țigani. Deaceia oamenii căutau cărturari bătrîni să le deslege slovele acele; și cine era mai iscusit cărturar în Suceava, decît Serafim Cărășel, diacul dela biserica Sf. Nicolai, care, „știa limbă” și ținea gazetă? Umblase lumea în lungi și-n curmeziș, cînd fusese două-

Injghebarea unei bănci, bazate pe principiile induse pînă acuma, atîrnă acum dela bărbații conducători ai poporului nostru, cari studiînd chestia temeinic, nu vor înțirzia de a se prezenta înaintea comitetului național cu propuneri meditate și bine fondate.

Noua lege de propinațiune și folosul ei pentru țărănime.

Proiectul de lege pentru desrădicarea dreptului de propinațiune atît de viu discutat în holarele țărișoarei noastre a primit în ziua din 1 Decembrie a. e. sancționarea Majestății Sale.

Interpretîndu-se acest product legislativ din părți anumite ca o inovațiune croită, pentru folosul poporului dela țeară remîne să aducem și noi obolul nostru întru lămurirea acestei afaceri atît de puțin înțelese.

Înainte de a trata aceasta afacere într'un articol mai lung constatăm numai, că dispozițiunile ce le stătorțește noua lege de propinațiune nu alterează în cele esențiale întru nimic referințele de pînă acuma.

Desrădicarea dreptului de propinațiune, dacă o putem numi așa, are numai o valoare juridică formală. Dreptul de propinațiune ce se da în arendă la diferiți particulari așa numiți propinatori, fapt, că nu mai există, în schimb însă se vor conferi din partea administrației publice concesiuni pentru vinderea de spiritoase pentru fiecare localitate. În fond nu rezultă deci nici cea mai mică schimbare. Rachiul și celelalte băuturi spiritoase se vor vinde ca și pînă acum, ducă nu în măsură și mai mare cu singura deosebire, că cîrșmarii de pînă acuma erau subarîndașii propinatorilor, ear de astăzi înainte vor exercita profesia lor în virtutea concesiunei ce li s'a acordat.

Dacă acesta a fost scopul ce l-au urmărit inspiratorii acestei legi,

zeci de ani cîtană la împăratul; a fost cu Napoleon împărat în țara moscalului și a Prasilui, apoi se bătu în oastea împăratului nemțesc dela Beciu cu Franțuji, ba fusese chiar și în Paris. Dar Serafim era un pezevenchi și jumătate, care știa să scape din incurcă, spunînd că nu-i bine de cercetat voința lui Dumnezeu și că el se teme să nu-l trăsnească din senin, dacă va deslega slovele cele ciudate.

Din pricina secetei — căci nu plouase de lungă vreme — și a lăcustelor, isbucni o foamete cumplită. Mai ales în nordul Bucovinei oamenii mincau acum de luni întregi mămăligă cu jir măcinat și amestecată cu rugumătură de fereștrău. De băut beau apă fiartă cu ciocani de păpușoi. Zile întregi rătăceau pe cîmp după macriș și prin păduri după jir Mai tîrziu, cînd bintuia resboiul între Unguri și împăratul, se urcase prețul bucatelor grozav de mult, și era și lipsă de bani, căci »toți banii de aur și de argint erau trimiși în țara Talibanului și la Unguri» cum zicea bătrîni. Nici bani mărunți nu erau în țară.

(Va urma).

atunci va rezulta o concurență neobicinuită între singuraticii cîrșmari. Dată fiind posibilitatea ca să se exercite chiar mai multe concesiuni într'o singură localitate, cîrșmarii vor căuta a face speculă oferînd consumenților va să zică țărănilor băuturi rele pentru bani eftini. Rezultatul va fi, că elementul țărănesc se va demoraliza și cumai mult succes decît pînă acum.

Incînd prin cele de mai sus, cîștigul din arendarea dreptului de propinație, care după cum se știe trecea în așa numitul fond de propinație, astăzi desființat, li se impune cîrșmarilor un debit, care va fi să se verse în casieria țării.

Țara va dispune deci de o resursă nouă, resursă, ce se va folosi rebus stantibus natural-minte pentru ameliorarea lefelor învățătoresci.

Stînd lucrurile astfel, bineînțeles că pentru succesul, ce cred a-l fi obținut politicianii noștri întru rădicarea finanțelor țării nu va răspunde altul nimene decît bietul nostru popor dela țară cu banul său greu cîștigat. Din aceste puncte de vedere nu avem nici un motiv de a săluta noua lege sancționată.

Fie năzuința de a rădica finanțele țării și de a da învățătorilor noștri ceea ce li se cuvine, cît de laudabilă, un prieten sincer al poporului nu ar fi putut da nicidec sprijinul său ca să se execute aceasta în felul cum a urmat.

Stăruința deputaților ce au intervenit pentru aceasta lege nenorocită, care continuă a sancționa și pentru viitor depravarea țărănilor nu poate să derive din o bunăvoință adevărată pentru trebuințele poporului. În loc de a pune stavilă a'coolismului din țară, ei i-au dat în virtutea acestei legi o putere nouă, ca să prindă rădăcini și mai adînci.

Fie! Răspunderea o poartă ei!

Noi însă avem temere, că cu greu poporul nostru se va reîntoarce cîndva de pe calea rătăcirii, ce o pleacă în frunte cu atari conducători.

Vînzarea pădurilor în Gemene.

Averea comunelor noastre muntene constă în cea mai mare parte din păduri seculare întru cît au scăpat aceste neatîns de securea comercianților străini.

Pînă înainte de două—trei decenii fiind industria lemnoasă încă într'un stadiu rudimentar de dezvoltare, pădurile nu reprezentau încă valoarea de astăzi.

Abia cînd, prin construirea căilor ferate (locale) și a șoselelor, cari lips-au pînă atunci în țară, esploatarea pădurilor fondului rel. gr.-or. începuse a lua dimensiuni mai însemnate, s'a dezvoltat acest ram al industriei și a luat în urmă chiar un avînt puternic.

Astăzi, grație coniuțurilor favorabile comerciale, aceasta și unica industrie mai însemnată din țară este în floare. Cu durere însă tre-

bue să constatăm, că ea este în minele străinilor, cari au pus stăpînire prin cele mai rafinate es-crochierii pe comerț și industrie, bătîndu-și joc de sătenii noștri, cari sufăr de lipsa de mijloace și de robia neștiinței.

Acest raport devine aproape absolut cînd e vorba de vînzarea respectivelor de cumpărarea pădurilor comunelor noastre. Astăzi prin văile și pădurile noastre dela munte nu mai auzi doina ciobanașului, nici nu mai resună graiul românesc, ci jargonul străinilor, cari au adus cu ei în țară corupția, necinstea, obrăznicia, lașitatea, disordinea morală și socială și în fine și vrăjmășia dintre noi.

Scumpă și nenorocită țară ce tristă soartă ț-a scris destinul?

Ear Voi fruntași și deputați romîni ce faceți?!

Sînt bine cunoscute cazurile, cînd în ultimul deceniu s'au vindut pădurile sindicatului din Pojorita, Vama și Laura, pădurile comunale din Sădova, Frumosul, Ciocănești, Dorotea-Plotonița, Voroneț și Stulpicani, cari vînzări toate au fost urmărite pe cale judecătorească fără ca să se poată obținea vre un rezultat favorabil pentru daunele suferite de bieții noștri săteni, deoarece cumpărătorii dispun de pungi pline cu bani pentru mituirea comitetelor sindecatelor și comunelor, cari hotărăsc aceste vînzări.

După aceste puține cuvinte introductive să trecem la cea mai nouă încercare de spoliare.

În luna Septembrie 1905 au prezentat mai mulți comercianți oferte pentru cumpărarea lemnului de construcție aflat în pădurile comunei Gemene. Între aceste oferte se afla și aceea a lui Israel Gottmann din Gurahumorului, care oferise 21 coroane pe copac sănătos; adecă un preț de dă Doamne. Comitetul comunal în ședința sa din 18 Septembrie 1905 a ținut însă să respingă aceste oferte făcute și enume pe motivul, că ea nu intenționează vînzarea lemnului, ci do-rește a da lemnul în schimb pentru un munte cu pășcătoare mănoasă. La această ședință se prezintă și Moses Eisenkraft din Vama, care făcuse următoarea ofertă:

„Pentru 15 000 copaci sănătoși în diametrul, de cel puțin 40 cm, din revirul „Chicera și Măgura mă oblig a da în posesiune comunei »Muncel mic, Arșița Filimon» etc. (sau*) solvind ca plată pe fiecare copac de calitatea mai sus suma de 10 cor. și depun pentru împlinirea schimbului proiectat drept garanță suma de 6000 cor; declar însă că muntele amintit este proprietatea fondului religionar gr.-or. și ca am înaintat direcțiunii bunur. fond. relig. gr.-or o ofertă de a schimba acest munte pentru alte locuri, cari sînt în posesiunea mea și de cari numitul fond are mare lipsă.

În caz să nu-mi succedă acest schimb, eu mă oblig a plăti comunei o amendă de 5.000 cor. Pentru finalizarea acestei transacțiuni pre-tind un timp de 6 luni.»

Acest proces verbal s'a făcut noaptea, fiindcă Eisenkraft avea

*)Cuvîntul »sau» e în protocol adaos pe urmă cu altă scrisoare.

nevoe și grabă mare de a finaliza aceasta afacere încă în aceeași seară. Imediat după iscălirea procesului verbal de către membrii prezenți ai comitetului comunal, consilierul comunal și confidentul lui Eisenkraft **Lehrer**, face propunerea, că să i-se vîndă lui Eisenkraft lemnul din chestiune cu 10 cor. copacul chiar dacă nu i-ar succeda să pue la dispoziție comunei muntele fondului religionar, pe care trebuie încă să-l schimbe cu alte locuri ale sale.

Aceasta propunere a fost însă respinsă de toți consilierii comunali prezenți cu cea mai mare indignare strigînd toți ca dintr'o gură, că ei nu vor să știe de vînzare ci numai de schimbul amintit în procesul verbal iscălit, fără ca să știe ei cum e pus la cale în procesul verbal acest geșeft a lui Eisenkraft.

Muntele Muncel mic etc. este o enclavă în proprietatea fondului care a cumpărat-o la timpul său fondul religionar de la Dumitru Gemanar din Voroneț cu bani grei pentru a-și aronda proprietatea sa.

Prin urmare e esclusă atît vînzarea, cît și schimbul acestui munte din partea fondului, căci de altfel dînsul ar avea din nou o enclavă în proprietatea sa.

Acest munte este însă foarte îndămnos situat pentru comuna Gemene, care duce mare lipsă de pășcătoare pentru vite. Eisenkraft cunoscînd dorința comunei, nu a putut decît să-i facă pe plac pur și simplu numai din cauza de a încurca treburile în procesul verbal amintit, care elăsîndu-se cuvîntul „sau“ are cu totul alt înțeles.

Eisenkraft după aceasta ședință a dischis punga și a început să distribue sumele de mituire. Ajutorului de primar Tanasi Oblesniuc i-a promis 1200 cor. arvonindu-l cu 20 cor. ca să zică, că procesul verbal e încheiat corect. Oblesniuc a adus acest fapt însă la cunoștința consiliului comunal, depunînd acolo suma primită de 20 cor.

Lui Ion Diakowski, care la ședința memorabilă din 18 Sept. a fost absent, i-a oferit 100 cor., ca să dea ulterior consimțămîntul său la această vînzare. Lui Toader Femiu, care a contrariat la ședința amintită oferta lui Eisenkraft, i a oferit 200 cor.

Cam cu astfel de mijloace criminale se fac pe la noi vînzările!

După aceste evenimente trece un an, cînd deodată comitetul permanent al dietei bucoviene prin emisul său din 31 Iulii 1906 Nr. 8911 și a doua oară prin cel din 18 Aug. 1906 Nr. 9692 ordoană cam următoarele:

Comitetul țării a primit știrea că consiliul comunal pertractează vînzarea unei însemnate părți a pădurii comunale de acolo.

Consiliul comunal este somat a înainta în timp de 8 zile toate hîrțile referitoare la aceasta vînzare și a sista ori și ce dispozițiune în afacere pînă se vor lua hotărîrile necesare în comitetul țării; dl primar se face responsabil pentru executarea corectă a emisului prezent.

Totodată se aduce la cunoștința consiliului comunal, că vînzări de lemne se fac numai prin licitație, la care are să se invite de cu vre-

me un delegat al comitetului permanent al dietei. (§ 62 din legile comunale).

Emisele mai înainte citate ale comitetului țării sînt corecte și contra lor nu am avea nimic de obiectat, ci mai virtos ne bucurăm de intențiunile bune ale acestui for de a feri comunele noastre de daune mari, supunînd afacerile financiare ale comunelor unui control sever, de care au ele atîta lipsă.

Ca de un trăsnet din senin au fost loviți însă sătenii din Gemene cînd prin emisul din 14 Sept. 1907 comitetul țării dispune cam următoarele:

Consiliul comunal a hotărît în ședința lui din 18 Sept. 1905 a face un schimb cu Moses Eisenkraft sub următoarele condițiuni: Eisenkraft are să ia în primire de la comună 15.000 copaci sănătoși în diametrul de cel puțin 40 cm în revirul Chiceia și Magura și se obligă a da în proprietatea comunei muntele »Muncel mic etc. sau a solvi 10 cor. pentru fiecare copac.

Pentru cazul că Eisenkraft nu ar pute pune la dispoziție comunei muntele amintit, el este obligat a solvi comunei încă 5.000 cor. în bani gata.

Ivinduse față de acest proces verbal nedumeriri întemeiate, s'a inițiat în chestiune din partea comitetului țării o cercetare penală prin tribunalul din Suceavă. Tribunalul a sistat în urmă pe baza stării lucrurilor urmărirea afacerii și comitetul țării, nefînăntîndu-se pînă la moment din nici o parte protest contra acestei vînzări, somează în fine consiliul comunal de a încheia contractul de vînzare cu Moses Eisenkraft, care are să solvească a 10 cor pentru cei 15.000 copaci pînă cel tirziu în 14 zile și să înainteze în același timp prefecturei petiția pentru încuviințarea tăierii lemnului vîndute.

Deoarece schimbul proiectat cu muntele nu s'a perfecționat, Eisenkraft are să depue și penalul de 5.000 cor., la care va-ți înțeles.

Totodată se aduce la cunoștință că Eisenkraft a depus la stăruința comitetului țării aici 10.000 cor. ca darușag pentru comuna Gemene, cari bani s'au plasat pe numele comunei Gemene la banca țării pe cărticică Nr. 2151.

Ce marinimozitate suspectă!!

Eisenkraft dăruște 10.000 cor!

Oare de ce a dăruit el această sămă? Oare de ce comitetul țării care este chemat a supraveghia și controla averea comunelor noastre, nu a avut acel interes față de comuna Gemene, pentru a înzista la escieria licitației pentru vînzarea din chestiune? Și cari sînt cauzele, ce au înduplecat comitetul țării să facă o abatere dela aceasta regulă chiar la dl Eisenkraft?

Ce privește procesul verbal încheiat în memorabila ședință din 18 Sept. 1905 el a fost predat tribunalului, dar se vede că cercetările nu s'au făcut tocmai minuțios sau nu s'a interogată acei martori, cari nu au fost mituiți de Eisenkraft, că numai aceștia ar pute să aducă dovezi ori acest proces verbal e închiat corect pe baza

discuției atunci purtate, sau nu corespunde adevărului.

Comuna Gemene primește deci după hotărîrea comitetului țării pentru 15.000 copaci suma de 150.000 cor. plus 5.000 cor. penală plus 10.000 cor. dărușag, prin urmare în total 165.000 cor.; pierde însă în același timp, neacceptînd oferta lui Guttman a 21 cor. copacul, prin urmare în total 315 000 și neprimind muntele promis dela Eisenkraft — fiind falsificat procesul verbal, încît el nu mai are dătorința de al da în sama comunei, — suma bagatelă de 150.000 cor.

Dacă o comună la o unică vînzare pierde o sumă atît de considerabilă cu știrea comitetului țării, atunci să ne mirăm că singuraticii indivizi sînt cu trupul viu prada vampirilor străini în însași țara lor?

Oare dreptate nu mai există?

Quo usque tandem.

Părerii greșite.

E lucru prea cunoscut, că numai acel popor poate în ziua de astăzi trăi mai bine și mai lesne, care e înzestrat cu o cultură mai superioară, care știe mînuia condeiul cel puțin atîta, ca să-și poată iscăli numele. De aceea se și muncesc cei cu tragere de inimă pentru binele poporului, ca să respindească lumina culturii între masele sătenilor. Dar ce să vezi! Și aici dai peste obstacole, cari numaidecît trebuie să se delătoreze. În fiecare sat trăesc oameni bătrîni, cărora li-i oarecum, cînd văd că nepoții lor, micii școlari, îmblă cu o traistă plină de cărți la școală.

Și eată ce spun ei între ei: »Noi sîntem bătrîni și am apucat vremuri mai bune. Am fost și noi la școală, da pe atunci nu se mai auzia nimic de gramatică cu genul bărbătesc, femeiesc și nu știu mai cum. Pe atunci se învăța numai cetirea și scrierea și bme mai era. Da amu cite nu mai învăță bieții băeți pînă li se ametește capul de nebunii de a profesorilor. Acestea toate-s nebunii de ale învățătorilor ș. m. a.« Așa vorbiau Duminică niște moșnegi cărunți venind dela biserica din Iliești. Da cinstiți gospodari, și D-Voastră ați trăit timpuri mai bune și le lăudați pe acelea.

Dar să vă întreb, dacă n-ați învățat D-Voastră gramatica și celelalte ce se învăță acuma, oare puteți D-Voastră să vă iscăliți măcar numele, cu toate că ați îmblat la școală? Gramatica, oameni buni, nu e o nebulie a învățătorilor, ci ea deșteaptă mult mintea băeților, căci tocmai gramatica e acea carte, din care învăță băeții cum să vorbească bine acea limbă, pre care din întîmplare tocmai D-Voastră ați apărât-o în vremurile de demult mai tare decît însași viața și ați adus-o pînă în ziua de astăzi. Și D-Voastră, iubiți Ilieșteni, Vă trebuiește tare multă carte în ziua de azi. Doară D-Voastră știți că părinților D-Voastră li-au spus Șvabii nu tare de mult că »cu gramatica rămii calic«. Și Doamne rău V'au amăgit! D-Voastră li-ați crezut și rău ați ajuns. V'au alungat de lingă drumul cel mare prin cele păree pe lingă imaș și pădure, V'au luat locurile mai cu nimic, căci cum a spus-o Duminică badea Ghiuță, locurile Vi le-au cumpărat prin cele cirșme mai cu nimic. Vedeți că băetani cei ieșiți din școală ast nouă nu vreu să uite a ceti și s'au grupat în jurul d-lui Husarciuc, Roșca și Boca într'o societate, în care sara învăță a ceti

și a cînta cîntece bisericesti și naționale și vreu să dea și teatru. Dar D-Voastră nu-i descurăjați, ci mai virtos îndemnați-i, căci Vă va salta inima de bucurie, cînd îi veți videa cîntînd de crăciun în biserică. Urmați și D-Voastră exemplului celor tineri și veniți cu toții la cabinetul D-Voastre, căci și aici puteți învăța ceva. Nu batjocuriți gramatica romină, căci a spune, că gramatica și tot ce să învăță în școală, sînt nebunii de ale învățătorilor, nu sînt alta nimic decît părerii greșite.

Observatorul.

Situația în Montenegro.

Cetim în »Vitorul« :

Scupcina a avut o ședință furtunoasă. Opoziția a atăcat guvernul, pentru că n'a luat măsuri, ca să oprească trupele austriace de a trece granița Munte-negrului.

Ministrul președinte, Tomanovici, răspunde, că afacerea acesta se va aplană pe cale diplomatică.

Roagă totdeodată pe opoziționiști, să nu producă scandaluri pe tema aceasta, atăcînd cu violență statul Austro-Ungar, contribuind astfel la eventualitatea unui amestec al acestei monarchii în afacerile interne ale Munte-negrului.

Amintește împrejurările, cari au contribuit la ocuparea Bosniei și Herțegovina și atrage atenția opoziției să nu aducă Munte-negrul la aceeaș soartă nefericită.

Cercetările cu privire la atentatorii împotriva vieții principelui Nichita, continuă pe o scară întinsă. S'a descoperit că șefii revoluționarilor deținuți, erau înțeleși cu ucigașii regelui Alexandru și a reginei Draga, ca în aceeaș noapte să stîrpească, deodată, dinastia Obrenovici din Belgrad și dinastia lui Nichita din Cetinie, și să declare anexarea Munte-negrului la Serbia, proclamînd republica.

Alaltăieri un număr de nizami și cîțiva albanezi au ucis pe doi guarzi de frontieră munte-negreni din fortul Kodra, pe cînd tăiau lemne. În urma focurilor de pușcă soldații din toate forturile dealungul frontierei alergară și deschieră foc pe frontiera munte-negreană. De asemenea azi s'au schimbat un număr mare de focuri. Chemsî-pașa și statul său major s'au dus la fața locului pentru a lua măsurile necesare și restabili ordinea. Azi se vor întîlni comisarii de frontieră respectivi ai ambelor guverne. Guvernul a luat măsuri pentru a împiedeca răsunările, și a cerut dela Constantinopol o pedeapsă exemplară pentru vinovați.

Cauza Romînilor din Macedonia.

Cetim în »Vitorul« :

Ambasadorii puterilor străine, reprezentate aici, au ținut o consfătuire colectivă, în care au discutat despre »chestia Macedoniană«. În deosebi s'a luat în desbatere plîngerea ministrului Romîniei dl I Papiniu, relativ la atrocitățile bandelor grecești față de populația romină din Macedonia. Din cifrele și datele prezentate de către dl ministru al Romîniei, s'au convins și ceilalți ambasadori străini despre persecuțiile crîncene, ce le îndură Romîni din Macedonia din partea teroristilor greci.

S'a votat apoi o deciziune unanimă pe care voiesc ambasadorii s'o prezinte Sultanului, într'o proximă audiență.

Nota ce se va prezenta, atrage atenția Sultanului pentru ultima oară, ca în timpul cel mai scurt să facă ordine. La

din contră, puterile străine vor fi silite să intervină cu forța armată ca să pună odată capăt luptelor din Macedonia, stabilind pacea și buna înțelegere între diferitele naționalități.

Toată lumea așteaptă cu nerăbdare rezultatul acestui demers proiectat.

Sultanul a ținut aici o consfătuire cu ambasadorii statelor străine relative la reformele, ce au să fie introduse în Macedonia.

S'a decis instituirea unei comisii, care să redacteze un proiect de reforme.

In această comisie să fie: jumătate Mohamedani și jumătate Creștini.

Situația în Portugalia.

Cetim în »Vitorul«:

Luni s'a ținut la Lissabona o întrunire a partidului progresist sub președinția lui Luciano Castro. Asistau numeroși foști miniștri, pairi, deputați influenți. Președintele Castro expune situația, face istoricul dictaturii și măsurilor care împiedecă progresul național și cari au fost agravate prin relele condițiuni ale tesaurului public. Atacă mărirea listei civile, aranjarea avansurilor făcute casei regale și regimul de teroare stabilit de dictatură.

S'a descoperit, că o mare fabrică din Bruxella a expedit 50.000 puști pentru răsculații din Portugalia. Prin zind vestea aceasta, consulul portughez a intervenit pe lângă ministrul președinte belgian, ca să dea ordin strict pentru deținerea vaporului, încărcat cu arme.

In decursul cercetării s'au găsit la personalul vaporului niște scrisori, cari dovedesc că comanda armelor s'au făcut decătră unii bărbați fruntași din Lisabona. Ceva mai mult; Căpitanul vaporului, la interogator, a mărturisit, că ar fi fost însărcinat cu transportul armelor, chiar din partea secretarului de stat Santos Vega, din ministerul de finanțe, care ar fi șeful conjurațiilor. A destăinuit totodată și planul lor infernal de năvăli în palatul regelui, omorându-l pe acesta și proclamând republica.

Ca președinte al republicei, plănuită de dinșii, a fost designat un bărbat erudit portughez, cu numele Guilielmos d' Astori.

Destăinuirile acestea au produs mare senzație în toate cercurile diplomatice din Europa și o mare consternație în rândurile conjurațiilor.

Un anarchist italian a plănuit un complot infernal împotriva regelui Don Carlos. In acest scop a luat cu dînsul două bombe, și s'a așezat într'un loc al »Teatrului orașenesc«, tocmai în fața regelui.

Politiștul din apropiere a început să bănuiască mișcările nervoase ale anarchistului, care se uita mereu la rege și ajungînd la convingerea, că individul acela trebuie să aibă un gînd rău, s'a îndreptat spre dînsul.

In momentul acela, anarchistul văzînd că tot planul său este pierdut, a scos revolverul și s'a sinucis în public.

Pocnitura a produs o mare panică în sală. Publicul, neînțelegînd ce este la mijloc, s'a speriat și crezînd că a izbucnit un incendiu s'a îmbulzit să iasă afară. Din cauza unei mari aglomerări s'au întimplat multe nenorociri. Mai multe femei au leșinat.

Abia tîrziu lumea a putut afla tot adevărul.

Știri locale și din țară.

Di Dr. Isidor Stefanelli a fost avansat la gradul de secretar la procuratura de finanțe. Transmitem felicitari călduroase.

Duminică în 15. Decemvre la oarele 10³/₄ va ceti dl Hacman în cabinetul soc. »Junimea« »Impresii de călătorie prin Constantinopol«. P. T. publicul românesc este invitat să participe.

Miercuri în 18 Decemvre 1907 st. n. la 8 oare seara va aranja societ. acad. »Junimea« în sala societății filarmonice comersul său festiv, la care să invită onor. public românesc, care obișnuiește a lua parte la întreprinderile Junimei. Invitări speciale nu se trimit. Programul comersului ese următorul: 1. C. Porumbescu: Imnul festiv al »Junimei« aranjat de B. Grigoroviță, executat de corul societății. 2. Darea de seamă asupra anului administrativ 1906/7 de dl Nestor Hudema. 3. G. Dima: Cîntecul tricolorului, executat de corul societății. 4. Cuvîntarea președintelui soc. dl Cornel Corneanu. 5. Producțiune solo: dl A. Litvinuc, acompaniat la piano. 6. »Dr. George Popovici« conferință de dl Ioan Grămadă. 7. A. Popovici: Dulce Bucovina, cîntec executat de corul societății. 8. a) De cînd te-ai dus, b) La cirșma verde și c) Novela de Castel, poezii de Dr. George Popovici, declamate de dl O. cav. de Sorocean. 9. Gound: Potpouriri din »Faust și Margarethe«, Beethoven: Sonate IV. executate la pian, violină și flaut de d-ra Vica Țurcan și d-nii H. Popescu și E. Săhlean. 10. a) »Fatma« »Noi vrem pămînt« de G. Coșbuc, b) »La icoană« de Vlăduță, c) »Despot Vodă« monolog de V. Alexandri, declamate de dl Aurel Berariu. 11. I. Vidu: »Auzi valea«, cîntec executat de corul societății. 12. T. Popovici »Pe al nostru steag« executat de corul societății. După executarea acestui program va urma convenirea socială, ce obișnuiește să-o aranjeze Junimea în fiecare an în presara Sf. Nicolae.

Joi, în 19 Decemvre 1907 st. n. aranjează școalele populare rominești din Suceavă, un teatru școlar, îmbinat cu concert, care va ave loc în sala de gimnastică Dirigentul corului dl Alexandru Voievduca. Programul următor: 1. »Austrie, tu țeara mea« chor, compus pentru 3 voci de A. Voievduca. 2. »Prolog«, de Iosif Vulcan. 3. »Despre buna cuvîntă«, dialog de Maria Drăgan. 4. »Cîntec de primăvară«, cîntec popular aranjat pentru 3 voci de A. V. 5. »Despre lene«, trilog de Maria Drăgan. 6. »Hai lelițo, hai«, cîntec popular, aranjat pentru 3 voci, de A. V. 7. »O sărbătoare la cules de vii«. Comedie în 3 acte de Ema Krehbig, tradusă de M. Bogdan. 8. »Domnul și mielul« compus pentru 3 voci cu supran și Alt Solo și chor de A. V. 9. »Deașteaptă-te Romine«, cîntec național, aranjat pentru 3 voci de A. V. Inceputul precis la oarele 7¹/₂ seara. Prețul de intrare: Stalul I 2 cor. Stalul II 1 cor. Partera 50 b. Galeria 40 b. Venitul curat e destinat pentru sprijinirea copiilor sermani dela școalele populare rominești din Suceava. Suprasolvirile se vor publica pe cale ziaristică. Inteligența romînă din Suceavă și împrejurime e rugată a sprijini aceasta întreprindere școlară.

Societatea cantorilor romîni »Lumina« va ținea adunarea sa generală Luni în 23 Decemvre st. n. a. c. la 3 oare p. m. în școala cantorală (reședință) cu următoarea ordine de zi: 1. Raportul comitetului asupra activității sale în anul decurs. 2. Raportul comisiei revizuitoare și darea absolutivului comitetului. 3. Discutarea statutelor filialelor societății. 4. Alegerea comitetului și a membrilor comisiei revizuitoare. 5. Eventule.

Pentru incendiații din Bădeuț au mai incurs prin contribuțiuni dela diferiți particulari suma de 269 cor. 70 bani, așa că suma totală a contribuțiilor se urcă la 16.044 cor. 4 b.

Ultime știri din lume.

D-soara Elena Bonciu, cunoscută publicului românesc de aici dela concertul soc. »Carmen« din București. serbează Duminică în 2/15 Dec. în biserica Doamna Balașa din București cununia sa cu dl Petre Locustean. Transmitem felicitări.

Regele Oskar al Svediei a încetat din viață Duminică dimineață la oara 9 și un sfert.

Oscar al II-le (Friederic Joseph-François) s'a născut la 21 Ianuarie 1829. Era al doilea fiu al lui Oscar I regele Svediei și Norvegiei și nepot al generalului Bernadotte întemeietorul actualei dinastii domnitoare în Svedia. In timpul cît a trăit fratele său mai mare Carol XV, a purtat numele de ducele Ostrogoților. In calitatea de general comandant al corpului de gardă regală și vicedmiral al flotei suedeze, a luat parte activă la reorganizarea armatei comune a celor două regată. La 18 Septemvre 1872 fratele său muri fără moștenitor. Oscar II se încoronează ca rege al Suediei și Norvegiei în orașul Drontheim. Ca rege a introdus în dietă mai multe reforme relative la codul criminal și sistemul penitenciar precum și la învățămîntul secundar.

In urma loviturii de stat prin care Norvegia se desparte de Svedia, Oscar al II-lea devine rege numai al Suediei. Urmașul său Oscar-Gustav-Addlf s'a născut la anul 1858.

Constituirea comitetului soc. acad. »Romînia Jună« în Viena pentru anul administrativ 1907/8, s'a făcut la adunarea generală din 27 Noemvre 1007 în următorul mod: Ioan Popescu-Voitești, prof., președinte. Sabin Trailă, stud. med., vicepreședinte. Iuliu Crișian, stud. med., secretar I. Dimitrie Marmeluc, secretar II. Const. Ionescu-Braila, stud. ex., casier. Zaharie Maniu, stud. med., controlor. Isidor Vitencu, stud. geod., bibliotecar. Const. cav. de Zoppa, stud. iur., econom.

Un grup de bulgari, compus din 150 persoane, mergînd cu cai și catiri spre muntele Athos, a fost atacat, în apropierea satului Sosok, de o bandă grecească compusă din aproape 300 de antarți. Aproape toți Bulgarii au fost măcilați. Au scăpat cu fuga numai cițiva.

Apel.

In 28 Decemvre n. vor afla loc în localul prefecturii din Suceavă alegerea membrilor comisunii pentru evaluarea birului personal pentru colegiul al II. și III-lea. Pentru fiecare din aceste colegii se aleg cite un membru activ și un substitut. Țidulele pentru alegere s'au espedat deja, iar cei ce nu le-au primit încă, să le reclameze la prefectura din Suceavă.

Alegerile aceste fiind de mare însemnătate pentru noi Romîni, toți alegătorii romîni sînt rugați cu inzistență a-și întruni voturile numai asupra candidațiilor noastre. Aceștia sînt: peniu colegiul III:

dl Valerian Halip,

notar i. r. în Suceava

ca membru activ și

dl Dr. Dragoș Bumbac,

avocat în Suceava

ca substitut, pentru colegiul II:

dl Emanuil Antonovici,

profesor gimnazial în Suceava

ca membru activ și

dl Alexandru Mandicevski,

i. r. cassar de poștă în Suceava

ca substitut.

Prea venerabilii părinți și domnii învățători sînt rugați a atrage atenția alegătorilor dela țară asupra însemnătății acestei alegeri, de a-i îndemna să voteze în număr cît se poate de mare și a li

sta alegătorilor în ajutor cu sfatul și cu fapta. Totodată se atrage atențiunea asupra faptului oprit de lege, că unii crișmari și cămătari ademenesc dela țărani țidule, pentru a da vot străinilor.

Frați romîni! Votați cu toții pentru candidații noștri, dacă voiiți să ajungeți zile mai bune!

Comitetul electoral.

AVIS.

Aducem la cunoștință că »Foiletoanele« lui Mihai Teliman, edate de soc., »Junimea« se pot procura dela această soc. cu prețul redus de 1 cor. 50 bani. »Junimea«.

Repertoarul teatrului.

(Dela 16--22 Decemvre.

Luni »Mamselle Nitouche«, Marți »Künstlerblutt«, Miercuri »Er und seine Schwester«, Joi »Künstlerblutt«, Vineri »Brüder Straubinger«, Sîmbătă »Mamselle Nitouche«. Viul interes ce-l arată publicul față de celebrul oaspe artist Girardi dovedește că directorul teatrului dl Klein a nimerit gustul orașenilor noștri deși numai cu jertfe mari materiale.

Dar de crăciun.

Atragem atențiunea părinților, directorilor și directoarelor de școală asupra colecției »Biblioteca copiilor și a tinerimii« de A. O. Maior, din care a apărât acuma vol. III cu 20 ilustrațiuni artistice și cu colaborarea pretinsă a d-lor I. Al. Brătescu-Voinești, Mihail Sadoveanu, Oct. Goga, Maria Cunțan, I. A. Basarabescu și A. O. Maior. Volumul frumos și solid legat se vinde în Austro-Ungaria 1 cor. iar în Romînia și străinătate 1 leu 30 bani plus poșta 15 bani. Toate trei volume se pot comanda dela orice librărie rominească și dela administrația revistei »Luceafărul«. Sibiu (Nagyszeben).

AVIS!

P. T.

Onorabil public!

Spre a evita spese zădarnice de poștă, societatea »Țăranul« din Broscăuții-noi roagă pe calea aceasta pre toate onoratele P. P. persoane, cari au primit listele noastre de colectare în scopul casei naționale din Broscăuții-noi, ca să binevoiască ale înapoia aceste liste, fie ele și curate (albe) spre a face posibilă o evidență asupra numitei colecte și a raporta.

Broscăuții-noi în Dec. 1907.

Dimitrie Popovici,
președinte.

Recomandăm următoarea firmă:

Fabrica de spirit, rum și lucruri a d-lui S. Rudich din Rădăuț și-a deschis și în Cernăuț un local elegant și confortabil, în care se desfac fabricatele numite și anume în strada crinilor Nr. 3. Îndeosebi este recomandat rachiul deosebit de bine destilat. Prețurile și calitatea fără concurență. (Vezi anunțul pe pagina penultimă.)

Se caută 2 băieți

unu în meseria construirii de clavire și unul în a bodnăritului.

A se adresa la »Societatea meseriașilor romîni«, Palatul național.

Univ. med.
Dr. M. BRÄUER
locuște și ordonează începând dela
1. Noemvre a. c. în casele proprii
strada lui Hormuzachi Nr. 5.

Un băiat
din casă mai bună se primește
la gazdă.
A se adresa la redacția foii.

Se caută
doi sau și un băiet român
pentru ciubotărie la Iosef Varziczka,
pe strada gării Nr. 25 pe trei ani
cu îmbrăcăminte proprie, sau
pe patru ani cu îmbrăcăminte
dela măiestru.
Băieții trebuie să poată citi și
scrie românește și nemțește.

PRIMA
rafinerie de spirt, fabrică de rum și licor
în Bucovina a lui
S. Rudich, Rădăuț
aduce la cunoștință vinzarea de spirtuoase, rum și licoruri
excelente, cu bucata și cu ridicata pentru prețuri moderate
strada Crinilor No. 3 (casa Beck).
rugind tot odată a da atențiune specialității de rachiuri fără de basamac.

Aduc la cunoștința onor. public că începând cu ziua de 22 Noemvre
am deschis în **strada Spitalului Nr. 1** (în imediata apropiere de direc-
țiunea de poliție)
Un restaurant și local de dejun
Bucate foarte gustoase, bere excelentă de Okocim și de Pilsen Camere
spațioase, luminoase și elegant mobilate potrivite pentru ciuburi și societăți.
Serviciu curat! * Lumină electrică! * Prețuri moderate!
Cunoscînd proprietarul stabilimentului limba românească perfect,
recomînd acest local publicului românesc cu rugarea de a-mi da concurs.
Cu deosebită stimă:
Iosif Neuhaus.

Drul în med. univ.
Carol Schermer
dupre o activitate îndelungată la ambulatoriul ortopedic al profesorului Dr. Adolf Lorenz
din Viena a deschis
un institut ortopedic
în Cernăuț, strada lui Goethe Nr. 4
în apropierea teatrului. — În acest institut se vor trata diformități a vertabratei a
extremităților (picioare X și O) picioare strimbe și late, scrintituri și inflamațiuni de
incheieturi precum și ori ce pareză. Atelier propriu pentru fabricarea de cosete, de
aparate invelitoare, de utenzilii pentru picioare strimbe și pentru legători de mijloc.
Pensionat propriu pentru pacienți veniți din afară.

Mașine de cusut „SINGER“
pentru ori și care scop, nu numai de gen industrial, ci și pentru lucrări
de cusut în familie, se pot comanda numai prin noi.

Dați sama ca cum-
părarea mașinilor
să urmeze numai
în prăvăliile noastre

Prăvăliile noastre
sînt de cunoscut
dupre tablele
- - acestea - -

Singer Comp. societate pe acții pentru mașini de cusut
Cernăuț strada domnească 16. * sucursale în toate orașele mai mari.
In atențiune: Toate celelalte mașini, oferite de alte stabilimente de
mașini de cusut, sub numele „Singer“ sînt construite după un sistem în
vechit de al nostru, care, ce se atinge de construcție, prestațiune și dura-
bilitate, este mult inferior față de sistemul nostru acest nou.

14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14

La Canada și America
direct și fără a se sui pe altă corabie

transportează cel mai
repede și mai bine
Biroul de călătorie

transportează cel mai
repede și mai bine
Biroul de călătorie

„GLOBUS“
M. FEUERSTEIN
concesionat de înaltul guvern i. r. al țării
Cernăuț, strada primăriei No. 14.
Nu cumpărați bilete de călătorie mai înainte de ce vă informați la biroul de
călătorie „Globeus“.
Luați seama la Numărul 14 din strada Primăriei (Rathausstrasse No. 14),
că numai acolo se află Biroul de călătorie „Globeus“.

14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț
Fondată la 1873 **Strada Enzenberg Nr. 3.** Telefon Nr. 301

Unicul depcu de păpucării F. L. Popper, Chrudim; Anton Capek, Viena; de pălării I. Heinric Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz.
Cumpărari avantajoase pentru eamnă și articole pentru crăciun. — Depozit bogat. — Toate mărfurile în calitate solidă.

<p>Blănării. Ilnării, mănuși și ciorapi. Albituri sistem Dr. Jäger și Lahmann. Bonete de blană și postav pentru domni, dame și copii.</p> <p>Păpucarie, galoși și șoșoni. Ciobote pentru vînători.</p> <p>Mântăluțe pentru copii, haîne și bonete.</p> <p>Palării pentru domni și băeți. Ci- lindre și clacuri. Theatre echarpes.</p> <p>Cravate și cachnez</p> <p>săniuțe sistem Rodel, jachete, cepițe, mănuși etc. etc.</p>	<p>Albituri pentru domni, gu- lere, manșete și batiste.</p> <p>Parfumuri, săpunuri, perii de strae pentru cap și dinți.</p> <p>Obiecte pentru înpodobirea părului, Pepteni.</p> <p>Puști de vînat, revolvere, Muniție. Cergi de călătorie. Gilete de modă pentru domni. Tăcîmuri de argint garantat Alpaca sau China.</p> <p>Zigarete de chilimbar și dose pentru zigări și zigarete.</p>	<p>Obiecte de piele: Tăscuți portative pentru dame. Giante și gemandane pentru călătorie. Necesaire pentru călătorie. Oglinzi portative și pentru toaletă.</p> <p>Cadre pentru albumuri și fotografii.</p> <p>Utensilii pentru scris.</p> <p>Utensilii pentru fumători, casete.</p> <p>Casete pentru juvaere fotografii, utensilii de cusut.</p> <p>Ochene, bastoane și păioare.</p> <p>Jocuri de domino. șac, preferanz.</p>
--	---	--

Mulțămită publică.

Din incidentul trecerii la cele eterne a neuitatului și scumpului nostru soț, resp. tată, socru, ginere, frate, cumnat, unchiu și moș

Stefan Dracinschi

director gimnasiai f. p.

s'au manifestat față de defunctul atita simpatie și alipire, incit nu ni-e posibil, de a mulțami in mod cuvenit fiecărui stimător, amic și cunoscut.

Primească deci toți consolatorii, cari in persoană sau scrisual ni-au dat expresiile lor de condurere și au onorat pe repăusatul cu stimata lor prezență la actul funebral și au depus cununi la racla defunctului, pe asta cale mulțămitele noastre adinc simțite.

Îndeosebi exprimăm mulțămita noastră profundă preavenerabililor p. t. preoți funcționari cu Preacuv. Sa părintele igumen I. Vorobchievici in frunte, p. t. dirigătorilor, corpului didactic al gimnasiului de aici cu domnul conducător C. Cosovici, domnilor prof. V. Bumbac, Dr. E. Popovici și Dr. O. Tarangul pentru discursurile lor funebre, onor. societăți »Academia ortodoxă« din Cernăuți și corului gimnasiaștilor de aici pentru executarea cântărilor indatinate, onor. reprezentanțe a orașului de aici și p. t. fostilor elevi ai repăosatului.

Suceava, în Decemvre 1907.

Familia întristată.

„La Franceza“ Cernăuț, str. domnească 16

Mare depozit de pălării moderne de tot felul pentru dame.

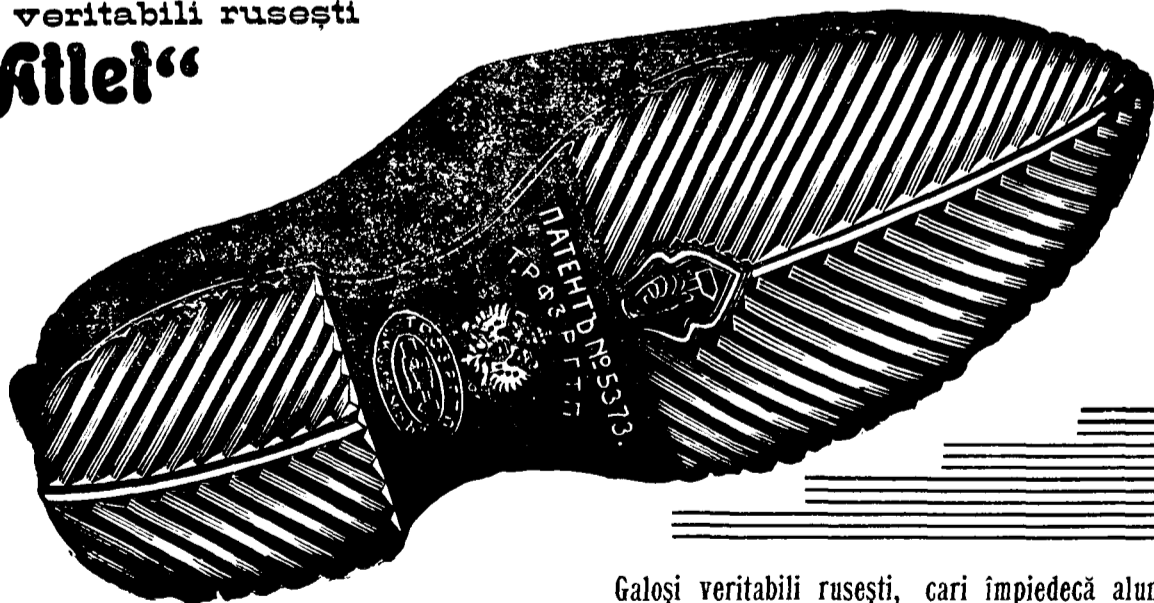
Cu incepere dela 1 Decemvre a. c. reducere insemnată de prețuri.

Atențiune!

Galoși veritabili rusești

„Atlet“

Garanție deplină pentru
cvalitate și durabilitate.

Galoși veritabili rusești, cari împiedecă alunecatul.

Patente N-rii: 6888, 8020, 18564, 5373, 3422, 2374, 18597.

Cereți pretutindeni numai galoși „Atlet“

Se pot afla la firmele:

B. Baltinester.

Gottesmann & Nadel.

Dr. Dragoș Bumbac
advocat

- - in Suceava - -
locuește vis-à-vis dela judecătoria
cercuală.

Dr. Heinrich Marbach

și-a deschis in Gurahumorului
biroul său de advocatură
in casa doamnei Meisler.

Pictorul român
Vasile Chichifoi

și a mutat atelierul său in
strada Roșei Nr. 35.

Parochii și epitropiile bisericesti dela
țară să nu comande icoane bisericesti,
prapuri, cruci sau iconostase in alt
loc pină nu vor fi vizitat atelierul
harnicului și iscusitului pictor român

Vasile Chichifoi.